

A HALÁSZAT MINDEN ÁGAZATÁT FELÖLELŐ SZAKLAP.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET ♦♦ SZERKESZTI: UNGER EMIL DR

:: Kéziratok és szakkérdések ::
a szerkesztőség címére küldendőik.

Előfizetési díjakat és hirdetések az
Országos Halászati Egyesület
(Budapest, V. ker. Kossuth Lajos-tér 11
:: II. emelet 213.) fogad el ::

Szerkesztőség: Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

M. Kir. Halélettani és Szenny-
víztisztító Kísérleti Állomás

MEGJELENIK EGYELŐRE MINDEN HÓ KÖZEPÉN.

Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nemtagoknak előfizetési díj: {
Egész évre 12 pengő.
Fél évre 6 pengő.
Külföldre egész évre 16 pengő.

Állami alkalmazottaknak 50%-os kedvezmény jár.

HALÁSZAT—(FISCHEREI)

FACHBLATT FÜR DIE GESAMTINTERESSEN DER FISCHEREI
Organ des Ungarischen Landes Fischerei Vereins Budapest.

:: Verantwortlicher Redakteur: ::
Dr EMIL UNGER.

:: Administration: Ungarischer ::
Landes Fischerei Verein,
BUDAPEST, V.,
:: Kossuth Lajos-tér 11. II. 213. ::

Redaktion: Kgl. Ung. Ver-
suchsstation für Fischerei-
biologie und Abwässerbe-
seitigung, Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

TARTALOM: — Halászkok—horgászkok. Székely—Körmöczy Sándor. — Sporthorgászat és horgászpar a Balatonon. (Folyt.) Dr. Lukács Károly. — A Balaton halai. Dr. Lukács Károly. — Az amerikai pezsmacocok fogása a soroksári Dunaág mentében. H. — Ujdonságok—Vegyesek. — Külföldi lapszemle. — Árjegyzések. — Hirdetések.

INHALTSANGABE FÜR DAS AUSLAND: — Fischer und Sportfischer. — Angelsport und gewerbsmäßig geübter Angel-„Sport“ am Balatonsee. — Die Fische des Balatonsee's. — Bisamrattenfang an dem Soroksärer Donauarm. — Vermischte Mitteilungen. — Auslandschau. — Fischpreise. — Annoncen.

Halászkok — horgászkok.

Irta: Székely-Körmöczy Sándor.*

Amíg folyóvizeinkben megfelelő mennyiségben voltak halak és a nyíltvízi halászat fogási eredményéből származó bevételek tetemesek voltak, de legalább is oly értéket értek el, hogy abból a szerény igényű halász megélhetése biztosítva volt, a halász és a horgász nagyszerűen megértette egymást. Ez természetes is. A halászkoknak és horgászkoknak a víz a közös vadászterülete. A halász és a horgász egyformán szereti a természetet. Mindkettőnek halfogás a célja és a józan eszű halász — amíg halbőség volt — nem látott a horgászban versenytársat, aki elvonja előle a bérletében lévő vízterület eredményét. Éppen ezért a halász és a horgász kölcsönösen megbecsülte egymást, a halász a horgászban nem látott soha ellenséget, hanem a városból hozzákérült horgászt illő megbecsüléssel fogadta. Sértésnek vette, ha a horgász a sportolólehetőség nyújtásáért ellenértéket ajánlott fel. Csónakjával az általa jónak ismert helyre vitte, ellátta gilisztával, harcsaféreggel, haláskunyhójában magyaros vendégszeretettel kínálta meg a maga-főzte halászlével. Általában minden törekvése az volt, hogy a „városi ember“ jól érezze magát az ő portáján.

* A „Sporthorgász“ c. testvérlap illusztris szerkesztőjének cikke. Hozzászólásokat úgy halászati, mint sporthorgász-körökben szívesen közöl a Szerkesztőség.

Változtak az idők. A halászkok többsége ugyan még ma is szeretettel látja a számbelileg erősen megszaporodott horgászt, pedig az ő élete a régihez képest alaposan megnehezedett. A folyószabályozások kietlenül zúgó csatornákká alakították át a vizeket, eltűntek a kiváló halivóhelyek, és a kultúra terjedésével megszaporodott a vizek mentén a mindenféle mérges anyagot tartalmazó, szennyvizeket okádó gyárak száma. Vizeink halbősége megszűnt. A régi idők halbőségéről halászaink mint soha vissza nem térő mesevilágról beszélnek. A minden vonatkozásban megnehezedett élet a szabad foglalkozásként üzhető halászat felé terelt sok olyan, más foglalkozásból kikopott embert, akik végigjárták már a városok lélekromboló kálváriáját, keserű tapasztalatokat szereztek és a szájukban érzett keserű íz nyilvánul meg minden lépésükben, ténykedésükben. A halászkok közötti harc a megélhetésért ugyancsak élesebbé vált. A kevés halból mindenki igyekszik legalább azt a mennyiséget kifogni, amely a legszűkebb megélhetését biztosítja. Az egyes vízbérletekért a megtartott versenytárgyalásokon késhegyig menő harcot folytatnak a halászkok. A víz sívárságával arányban nem álló, a békebérek aranyértékét is messze túlhaladó bérleti összegben bérelenek egyes halászaink kietlen vizeket úgy, hogy már a bérleti szerződés aláírásakor aláírják saját romlásukat. A bérösszegek idejekorán való befizetése kedvéért albérloket vesznek. Még kisebb egzisztenciákat. Ezek a teljes elmerülés veszélyével szembeni küzdelmükben éjjel-nappal szűrik a vizet,

és a legtöbb esetben türesen kihúzott tauplijukkal az ivadékhalkat is kiemelik a vízből, a bérelt víznek mérhetetlen kárt okozva anélkül, hogy a maguk részére a legkisebb anyagi előnyt is tudtak volna szerezni.

Ezeket a siralmas állapotokat legfőként a városok közelében találjuk. Az ilyen halászok közé kikerülő horgász már nem találja meg a Herman Ottó által leírt és cikkem elején jellemzett halászfaját. Ezek a halászok a legteljesebb rövidlátással a horgászban konkurenst látnak. Pedig a konkurrencia területe annyira szűkre szabott, hogy csupán karikírozni lehet azzal, ha azt mondom, hogy az ily vizeken a halász és horgász abban versenyez egymással, hogy melyikök fog kevesebbet.

Pedig a nyíltvízi halászat a horgászokban segítő-társat kap. Magyarországon a horgászsport elterjedése az utóbbi évek során vett nagyobb lendületet. Megállapításom szerint évente több mint 15.000 állami halászbélyegyet váltanak ki. Ebből a számból becslésem szerint 12—13.000 a horgász. E ma még kis horgászlétszám rövid időn belül egészen bizonyosan emelkedni fog. A nyugati államokban: Angliában, Franciaországban a horgászok tábora millió felüli, Németországban a háború befejezése után mértani arányban növekszik évről-évre a horgászok serege s ma már közel jár a millióhoz. Legközvetlenebb nyugati, északnyugati szomszédainknál a horgászok számának növekedése évről-évre ugyancsak megállapítható. Hogy csak egy példát említsék: Csehszlovákiában a legújabb kimutatások szerint 200.000-en felül van a horgászok száma, amely számból 80.000 az egyesületekben szervezkedett horgász. Szűkmagyarország hegyrajzi viszonyai a sí-sport üzésére sem kiválóan alkalmasak. Ennek ellenére az utóbbi években az e sportot űzők száma hatalmasan megnövekedett, ugyanígy az evezés sem volt a háború előtti idők tömegsportja, amivel szemben ma már a koratavasztól késő őszig terjedő evezősidényben zsúfolta a Duna az evezősöktől. Ugyanez a folyamat van kialakulóban a horgászsportban is. Csupán egy akadálya van, és ez az akadály az, ami a halászokat és horgászokat egyaránt érdekli és amelynek leküzdésére össze kell fogniok: — a halhiány.

Ívóhelyek létesítése, ivadékhalk rendszeres vízbehelyezése, az orvhalászok, a szigonyozók, a fenékhorgosok elleni küzdelem, teremthetnek javult állapotot, amikor a halászati bérlő nem kényszerül vízszakaszt apró parcellákra osztva albérletbe adni, mert a kifogott piacképes halak eladásából és a tömegében megszorodott horgászok részére évi, havi, napi jegyek eladásából származó jövedelmeik mentesítik őket a napi gondoktól, a bérfizetési terminus elmulasztásából származó gyötrelmekről.

Amint a német mondja: az én álláspontom is: „Beruf geht vor Sport“ (Magyarul: „Fontosabb a hivatás a szórakozásnál.“) Nemzetgazdasági érdekeink megkívánják, hogy a vizekben lévő halak által reprezentált nemzeti vagyont megfelelően használjuk fel. Városaink élelmezésében a halfogyasztásnak nagyobb szerep kell, hogy jusson. A nyugati államokban aránytalanul nagyobb a halfogyasztás és a fejadag. Magyarországon annyira alacsony, hogy annak feljavítása minden haltermelőnek és halásznak érdeke. Ebből a szempontból is halászati érdek a horgászok számának megnövekedése. Olyanok, akik soha halat nem fogyasztottak, a horgászsporttal való közelebbi kapcsolatuk után halfogyasztókká válnak. Ha sikerül több halat fogniok, ismerőseik között a többletet elajándékozzák, ily módon önkéntes propagálóivá válnak a halfogyasztásnak. A horgászbérléjegyekből származó bevételek ugyancsak tetemesekké fognak válni. Példának megemlítem a Balaton esetét, ahol a horgászok száma ma már 1500-on felül

van, akik átlagosan évi 20 pengős bérleti díjat fizetnek. Az ily módon kiadódó, ma még csak 30.000 pengős jövedelme a vízjogtulajdonosoknak csak alig marad el a halászat értékesítéséből származó összes jövedelem mögött. Itt is érvényesül a kereslet és kínálat törvénye. A szaporodó horgászlétszám mellett a jó halasvizek horgászbélyeg-árai fokozatosan emelkednek és a jó sporthorgász ha az erszénye engedi, szívesen hoz áldozatot. A horgászok létszámának emelkedése emeli a halászati bérlő jövedelmét, sőt helyes vezetéssel az ily természetű jövedelem lényegesen túlhaladhatja a halászati üzemből származó közvetlen jövedelmet.

A sporthorgász segít a vizek ellenőrzésében is. Támogatja a halászbérlőt az orvhalászok elleni küzdelemben és sok esetben többet tesz e téren, mint maga a bérlő halász, a rendőrség, a csendőrség.

Nem vagyok egyoldalúan elfogult és belátom, mindig is beláttam, hogy a horgászok táborában is sok a gyomlálni való. Lesz is addig, amíg csak el nem érjük azt a magas sport-etikát, amely a nyugati államokban a természetes folyamat eredője. Ott a horgászatnak századokra terjedő multja van. Nálunk a horgászat csecsemőkorát éli, de a horgászok vezetése oly kiváló kezekben van, hogy minden biztosíték megvan arra, hogy a horgász-etika kialakulására nem kell sokáig várunk. Az a halász, aki tudja látni a fáktól az erdőt, aki a ma még talán gyakrabban található, a horgászatot nem sportszerűen űzők alapján nem általánosít és a horgászsportot a saját érdekében megbecsüli, számításba veszi és az ellene való hangulatkeltés helyett a horgászokkal harmónikus együttműködésre törekszik, ez a halász cselekszik helyesen.

Az a halász, aki előítélettel mentesen, józanul nézi a horgászsport fejlődését, nem lehet ellensége a horgásznak, és igyekszik vizét javítani, olyanná tenni, hogy azon a horgász is jól érezze magát. Ellentét a horgász és halász között csak akkor fog bekövetkezni, ha a horgászok számának előrelátható emelkedésével a halasvizeink nem nyújtanak kellő sportlehetőséget. Ekkor az egyesületekben csoportosuló horgászok önálló vízbérlőként lépnek fel, hogy maguk igyekezzenek az általuk bérelt, halászatilag kizsartolt vizeket benépesíteni és saját kezelésükben a horgászásra alkalmassá tenni. Az ily vizekről kiszoruló halászok önmagukra vessenek, hogy elmulasztották a bérlőket képező víz feljavítását, és ily módon a horgászokat szervezkedésre kényszerítették.

Sporthorgászat és horgászipar a Balatonon.

Írta: Dr. Lukács Károly

(Folytatás.)

Sz. K. szerkesztő egyébként a „Sporthorgász“ szeptemberi számában megjelent cikkének alaphangjából és egész tartalmából ítélve, nem az orvhalásztól, hanem inkább a bérlő halásztársaságtól félti a Balaton halállományát. Kifejezetten magáévá teszi Maróthy Jenő halorzójának állítását, hogy ha így folytatjuk tovább a halászatot, akkor „elviszi az ördög az egész halnemzetiséget, de azt is, aki rosszul értelmezett üzleti kapzsiságból elpredálta őket.“

Sz. K. rémlátások áldozatának ítél engem és a társaság egész vezetőségét, amikor nem tartjuk elhanyagolható mennyiségnek a horgászok által kifogott haltömeget. Megnyugtathatom a „Sp.“ szerkesztőjét, hogy én mindig meg szoktam őrizni tisztza látásomat, ha sokan szeretnék is azt horgász körökből komolytalan vagy megtévesztő bemondásokkal elhomályosítani.

Én sokkal tágabb szemszögből, nemcsak egy vagy két horgászról távlatából nézem a horgászok és halászok dolgait. Sokfelé megfordulok és igen sűrűen a Balaton körül, így saját szememmel is elég sokat és világosan láthatok. Tanuként hivatkozhatnám éppen a földművelésügyi kormány egyik kiváló osztálytanácsosára, aki egy Balatonfüred—Tihany közti hajóúton teljes jóhiszeműséggel beszélt nekem arról, hogy a horgászok milyen keveset fognak, és negyedóra mulva, mikor a tihanyi révmólón kikötöttünk, legalább 20 kiló összsúlyú 8—10 drb pontyot láttunk ott 3 vagy 4 horgász aznapi zsákmányaként zsákokban ficákolni. Ez a látvány — amely egyébként engem sem meg nem lepett, sem a legkevésbé nem izgatott — őt is meggyőzhette egykettőre, hogy nem lehet mindent készpénznek venni és általános következtetésekre felhasználni, amit némely horgászörökben mesélni szoktak.

Sokkal több joggal minősíthetem én *rémlátásnak* azt, amit Sz. K. a halászok, a Balaton halászati hasznosítására alakult bérlő társaság haltermelő munkájának „pusztító” következményeiről, az ú. n. balatoni halhiányról mond. Megnyugtathatom őt, hogy azok a naiv képzelődések, amelyek cikkében olvashatók, nagyon messze esnek a valóságtól. Csodálatom azonban, hogy ő, aki figyelemmel kíséri a hazai és külföldi szaklapokat, amelyek a nyáron szinte minden számban hoztak híreket a legkülönbözőbb vizekben tapasztalt, néhol katasztrófálisnak mondott halszükéről, ilyen szinte önfeledt vehemenciával vádolja halpusztítással éppen azt a halgazdasági üzemet, amelyről évtizedes személyes tapasztalatok alapján a legilletékesebb magyar szakférfiú, Fischer Frigyes állapította meg a közelmúltban egyik előkelő gazdasági folyóirat hasábjain, hogy haltenyésztési szempontból példaadóan van kezelve. (Nyílt vizeink halászata. Köztelek, 1935. december 25.)

Nem tudom, honnan meríti Sz. K. azt az értesülését, hogy a bérlő vállalat állami támogatással szerelte fel magát motoros hálókkal. Még csak annyi kedvezményt sem élvez a Balaton halászata az állam részéről, hogy adómentes benzint és gázolajat használhasson, mint az összes többi őstermelő üzemek. Pedig Németországban, jóval messzebb az olajtermelő Romániától, minden halászmotoros 18 pfennings, vagyis harmadárú (!) benzinnel dolgozhat, ahogy ezt éppen abban a Fischei Zeitung-beli közleményben olvasom (1936. évf. 37. szám), amely elpanaszolja, hogy a Bodensee német részében olyan halszűke volt az idei nyárban, amilyent 1881 óta nemértek. A Friesiche Haff-ban szintén igen gyenge fogások voltak (F.-Ztg. 1936, 371. lap). A német szaklap szerint pedig már az előző év is igen gyenge volt az *egész vonalon*. „1935 war ein schlechtes Fangjahr... Die Fangergebisse waren meist mässig bis schlecht, zum Teil sogar katastrophal“ stb. (F.-Ztg. Band 39, Nr. 3.).

De nem is kell ilyen messzire menni a gyenge fogási eredmények miatti sirámok után: Sz. K. bizonyára ismeri a „Vadászat” c. szaklapot, melynek állandó halászati rovata is van. Ennek szept. 18-i száma került a napokban kezembe. Ez is rezignáltan jegyzi meg, hogy „a sporthorgászok a nyáron is panaszokkal voltak tele... Sajnos, magyar vizeinkben ma már legtöbb helyen kevés a hal“...

A nyári gyenge fogások miatt nem először hangzanak el panaszok. A Balatonban mi ezt már — sajnos — megszokhattuk, de nem is csodálkozunk rajta. Jövő nyáron még rosszabb zsákmányokra lehetünk elkészülve. Rákövetkező nyáron még rosszabbakra. És a

horgászok sem számíthatnak jobb, hanem mindig gyengébb és silányabb fogásokra. Mi bizony nem segíthetünk rajtuk, bármennyire is tőlünk várják a horgászszerecsse jobbrafordítását. Csak egy dolog segíthetne a horgászokon, de ezt sem nekik, sem magunknak nem kívánjuk. Ha az a gyönyörű lendülettel nekiindult *idegenforgalom*, amelyre ők oly megható önzetlenséggel szoktak hivatkozni, amikor a horgászok jogainak és szabadságainak kiterjesztéséről van szó, amilyen szépen és gyorsan fellendült, olyan hirtelen és csúfosan visszafejlődne és megbénulna.

Nem a halászatnak nagyhalókkal való intenzív folytatása az oka a csekélyebb zsákmánynak, hálóban úgy, mint horgokon, hanem elsősorban a víznek egyre erősbödő *zavarása*. Ez pedig nem pusztítja a halakat, ahogy Sz. K.-nek az ő földvári és fürdőidénybeli perspektívájából *rémlik*, hanem csak zargatja, űzi és hajszolja őket. Mihelyt a nyári fürdőélet elcsitul, mihelyt az eleven hajóforgalom megritkul s a vízi sport és vízi közlekedés tömérdek járműve téli szállásaira vonul, a halfogások azonnal megjavulnak, mert a halak — természetes ösztönüktől hajtva — újra csapatokba verődnek.

Mi, hivatásos halászok, ezt épp olyan természetesen tartjuk, mint amennyire sajnáljuk, hogy a növekvő idegenforgalom folytán megélénkülő halkeresletet mindig bajosabban tudjuk kielégíteni. Mivel azonban a bérlő részvénytársaság *nem kedvtelésből* folytat halászatot, hanem halaszvitéz *halászatilag hasznosítani* akarja: mi sem természetesebb, mint az, hogy amikor élénkebb a halkereslet, akkor intenzívebben halászik, még ha aránytalanul nagyobb üzemköltséggel, jóval több ember foglalkoztatásával kell is termelő munkáját végeztetnie. Tudja jól, hogy rövidesen úgyis beáll a fordulat, amikor jóval több halat fogathat, félannyi erővel, mint nyáron, s amikor a termelés gondjait az értékesítés gondjai váltják fel, ami könnyen érthetőleg a halászat korlátozását, a termelés csökkentését vonja maga után.

Már megbocsát Sz. K. szerkesztő úr, ha kimondom magyarul, hogy sem Maróthy halorzójától, sem az ő horgászaitól nem kérek engedelmet hogy hány és milyen hosszú hálót bocsássak vízre, mint ahogy ők sem engem kérdeznek meg, hogy mikor és milyen szerszámokkal, milyen huzamosan és hány ponty vagy süllő erejéig kísértsék meg a horgász-szerencsét.

És mivel én teljesen meg vagyok nyugodva atekintetben, hogy a Balaton halállománya, melyet gondozni, gyarapítani és nemesíteni, a mi legfőbb és lelkünkhez nőtt feladatunk, a *mi részünkről* veszélyben nem forog, engedje meg Sz. K. szerkesztő úr, hogy „azon *megállapítása* után, hogy a Balatonból kipusztult a hal,“ továbbra is *hosszú lejáratú szerződésünk és a mintaszerű magyar halászati törvény szellemében*, vagyis a *többtenyésztés és több-termelés gazdasági szempontjai* által vezéreltetve igazgassam a halászatot.

Egyébként mindenki, aki a Balaton halgazdaságának üzemi eredményeit nem a nyári horgászidény és egy vagy két horgászidény szemszögéből, hanem az évtizedekre visszanyúló, exakt fogási statisztika ismeretében figyeli, nyugodt lélekkel és teljes bizalommal tekint a bérlő társaság munkájára, ahogy teszi ezt kitűnő tóllal megírt és sok igen találó megjegyzést tartalmazó cikkében Inkey Pál báró. Ennek az ötletes cikknek csak egy tételével nem érthetek természetesen egyet, avval, amely a horgászok haleladását tűrhető tevékenységnek véli.

Több szempontból érzem szükségét a hozzászólásnak, Szalkai Béla, a legrégibb, legkiválóbb és leg-

korrektebb sporthorgászok egyikének terjedelmes, az igazi horgász kistükrének is beillő cikkéhez.

Sok igazság van abban, amit a 3 érdekelt fél, ú. m. bérlő társaság, bérbeadó társulat és horgászok egymáshoz való viszonyáról ír. Igazat adok neki akkor, amikor lehetetlen állapotnak mondja, hogy egy üzleti vállalkozást folytató társaság kibérel egy halaszvizet halászat és halgazdaság céljából, s ugyanakkor a halállomány felett nem maga rendelkezik. Helyesen itéli lehetetlen állapotnak azt is, hogy a horgászengedélyhez bárki hozzájuthat, még akkor is, ha semmiféle szabállyal nem törődve, azt tiltott módon gyakorolja, sőt vissza is él vele. De nem értek vele egyet, amikor azt is lehetetlen állapotnak mondja, hogy valaki megszerzvéen a jogot a Balatonon való horgászatra, annak gyakorlásában korlátozzák. Épp azért kell a horgászat gyakorlását szabályokkal korlátozni, mert nemcsak sporthorgászok gyakorolják, hanem peccenyehorgászok, iparhorgászok is, akik az igazi sporthorgászok kedvtelését, sportüzését is zavarják. Ha csakis, és kizárólag olyanok halászhatnának a Balatonon, akiknek *fogási vágyát* — ahogy Fischer Frigyes oly szépen kifejezi — *úri önmegtartózkodás fékezi*, akik ezt a szép sportot a báró Szurmayak, Szabó Gusztávok, Szalkai Bélák szellemében gyakorolják, akkor én is elismerem, hogy felesleges a korlátozás és ellenőrzéssel zavarás. De Szalkai Béla maga tudja legjobban, hogy a Balatonon a horgászok túlnyomó többsége nagyon messze van ettől a magas iskolájától a horgász-sportnak, s épp azért bizony nagy szükség van nemcsak szabályozásra és korlátozásra, hanem szoros és állandó ellenőrzésre is.

Szalkai ellenvetése dacára is fenntartom azt az álláspontomat, hogy a magyar kir. kincstár által a lillafüredi pisztrángos vizeken követett engedélyezési gyakorlat felel meg tökéletesen úgy az igazi sporthorgászat, mint a halászati törvény követelményeinek. A horgászengedély díjával szerintem a horgász még nem váltotta meg a horoggal kifogott halak tulajdonjogát is, mert ez csakis a halászatra jogosultat illeti meg. Más kérdés persze, hogy miképp tudná a bérlő társaság ezt a jogát maradéktalanul gyakorolni, vagyis a horgászhalat, illetve annak megváltási árát magának biztosítani.

A magam részéről helyesnek tartom a kifogható pontynak, sőt harcsának is legkisebb méretét egy kg-ban megállapítani. Annál is inkább, mert már én régen el is rendeltem ennek a legkisebb méretnek betartását, épp úgy, amint felemeltem a fogas legkisebb méretét is a törvényes 30 cm-ről 34—35 cm-re, éppen azért, mert a Balaton nemes halállományának védelme lebeg állandóan a szemem előtt. És ennek az intern rendelkezésnek meg is van úgy a kellő szankciója, mint az ellenőrzési lehetősége, de vajjon ki tudná ellenőrizni egy ilyen rendelkezés hatályát a horgászok szétszórta csapatánál? És feltételezhető volna-e *ennek* respektálása, amikor lépten-nyomon tapasztaljuk, hogy a horgászok egy része, még úri horgászok is, annyira nem túrtöztetik halfogási szenvedélyüket, hogy harmadkilós pontyokat is hazavisznek?

Bezzeg nem iparkodnának ilyen ivadékhalakat zsákmányul ejteni, ha meg kellene azt fizetni, ahogy a pisztránghorgászoknak Lillafüreden! De itt nem is sikerülne olyanoknak horgászengedélyhez jutni, akik eféle sportellenes cselekményre képesek!

Ne a hivatásos halászat jogos és törvényes termelő munkáját vegyék célba a „Sporthorgász” cikkírói, hanem az ilyen lelkiismeretlen, kapzsi iparhorgászokat, mert ezek veszélyeztetik a Balaton halállományát,

nem sokkal kevésbé, mint a Maróthy által halgazdasági tekintélyekké avatott orvhalászok.

Nem a Szalkai Béla által eresztőhálóknak keresztelt 80—100 mm szembőségű állító vagy tükkörháló, amely kilósnál kisebb halat nem fog ki, hanem az olyan 5—8, sőt tíz horoggal végig tüzdelt fenékszínór pusztítja a pontyvadékat, amilyenből mindig többet találnak munkában ellenőreink a horgászmólókon. Ne a kenyérkeresetüket folytató halászokra pazarolják a puszkaporukat Sz. K. és Sz. B. urak, hanem azokra a körülöttük nyüzsgő pontyvadászokra, akiknek szemében *minden eszközt szentesít az egyetlen cél: hogy minél tömegesebb pontyzákmánnyal térjenek haza és minél jobban tudják azt értékesíteni!*

Amíg a Balatoni Sporthorgászok Egyesülete nem ezeknek az iparhorgászoknak és horgászhalakkal kufárkodóknak a sportúzők társaságából való kiküszöbölését, hanem a horgász-szabadságok kiterjesztését tartja elsőrendű feladatának, addig sohasem fogom benne a barátot és szövetségest, hanem csak a féltékeny ellenfelet látni, akivel és akikkel szemben nekünk, hivatásos halászoknak ugyanazt az álláspontot kell elfoglalni, amely a német birodalomban már sarkalatos kormányzati elv lett, azt, hogy „Beruf geht vor Sport!” „A hivatás előbbrevaló, mint a kedvtelés!”

A Balaton halai.

Lukács Károly dr 1936. szept. 21-i rádióelőadása.

Néhány évvel ezelőtt két német, a mecklenburgi tövidékről való halászbérlő látogatott el hozzánk a Balatonra, hogy viszonyozzák az én — náluk, a Müritz-Seen tett — tanulmányi látogatásomat. Németországnak ez a második legnagyobb tava negyedrésze sincs a mi Balatonunknak, de víztömege sokkal nagyobb, mert átlagos mélysége több, mint tízszerese a mi vizünkének. Épp ezért a két tónak, a haléletlani viszonyai is lényegesen különböznek, mert a haltáplálék minősége és mennyisége egészen más egy sziklás fenekű, mély tóban, mint a mi 3 m közép mélységű, síma, egyenletes homok és iszapfenekű Balatonunkban. Mind a két német vendég régi, tapasztalt halászmester, de egyben jól képzett halbiológus is volt.

Mikor a „Veszprém” gőzhajóval kivonultunk velük Siófokról egy nyári halászatra, első dolguk volt a fenékszapot megtekinteni, melyet nagy érdeklődéssel dörögöltek szét a markukban. Nagyon lesújtó volt a véleményük róla: „Das ist ja Kriegsseife und kein richtiger, organischer Schlamm!” „Hiszen ez valóságos hadiszappan, nem pedig valódi, szerves iszap!” Igazuk is volt, mert a Balaton fenékszapjában, amelynek az állati hulladékokon kívül főleg az északi szelek által a Balatonfelvidékről lehordott mészpóráz alapanyaga, valóban vajmi kevés az élő és mozgó féreg, amiben a halak kedvükre duskálhatnak.

De azután amikor a halászhelyre, Csopak alá érkeztünk, már jobbra fordult a véleményük, látva azt a széles hínármezőt, valóságos kis Sargasso-tengert, amely az 1200 m-es háló- és húzókötelei tépni és szaggatni kezdtek. Itt már aztán gazdag éléskamrája van a halaknak, a süllőhínár, szárcsafű és borzhínár szárain és levélzetén. Itt élnek világukat a különböző békés, vagyis rovarsággal, rákocskákkal s ezek lárváival élő halak és ez a vadászterülete a békés halakat üldöző ragadozóknak, csukának, harcsának, fogasnak is. „Da ist aber Kraut genug!” „Itt már aztán van gaz elég!” — volt a németek véleménye és megértették, hogy aránylag miért

olyan gazdag és változatos a Balaton halállománya.

Nem kedves látvány a hinár a hajósnak és a fürdővendégnek, ez igaz, nem is árt, ha a fürdők környékén kiirtanak belőle egy bizonyos mennyiséget, de épp annyira igaz most is, amit már közel 40 éve Borbás Vince, Lóczy Lajos kitűnő botanikusa megállapított, hogy a Balaton halgazdaságának mérhetetlen kára volna, ha a hinármezőket gyökeresen és rendszeresen kipusztítanák.

Élettani szempontból legcélszerűbb a halakat táplálkozásuk szerint, növényevő, rovarévó és hlevő vagy ragadozó halakra felosztani, de mi szabatosabbnak tartjuk a gazdasági szempontból való csoportosítását a különböző halfajok értéke és gyakorisága szerint.

Az első és legfontosabb csoportba sorozom a normális szembőségű hálóval, piaci nagyságban fogható és kisebb-nagyobb mennyiségben naponta felszínre kerülő halfajokat. Ezeket mindjárt két csoportra osztom: ú. m. *nemes* és *silány* halakra. Nemes halak: a fogas, ponty, harcsa, csuka, kősüllő, őn, compó és a kárász. Silány halak: a keszegfélék, garda, göndér vagy koncér, végül a nálunk piaci nagyságot alig hogy elérő sügér.

A második csoportba azokat a halfajokat iktatom, melyek csak a 8—10 mm szembőségű tanulmányi hálókkal foghatók és mint haltáplálék játszanak szerepet a tó anyagforgalmában. Ide sorozandók a rendkívüli gyakori küsz, aztán a varsinta vagy durbins, a szivárványos ökle, a fenékjáró küllő és a kövi meg vágó csík.

A harmadik csoportba a *ritkán, véletlen* folytán a Balatonba kerülő, inkább folyóvizekben otthonos, különböző nagyságú halakat sorozzuk. Ezek a menyhal, márna, jászkeszeg, tomajkó és német bucó.

Az utolsó csoportot azok az *exotikus eredetű* halfajok alkotják, melyeknek meghonosítását a Balatonban vagy vele összeköttetésben álló halasvizekben megkísérelték. Ezek: a kaliforniai lazac, angolna, törpeharcsa, naphal és pisztrángsügér.

A legértékesebb halfaja nagy tavunknak — s egyben kulináris szempontból legfőbb különlegessége — az európaszerte híres „fogas” a süllőnek a Balatonra jellegzetes fajváltozata. A fogast csillogó ezüstös színe, nemes, nyulánk alakja és rendkívül finom, lemezesen foszló, kemény húsa minden más halasvíz süllőjétől előnyösen különbözteti meg. Hunyady Sándor írta a nyár elején egyik megindító quarnerói fürdőlevelében ezt a szép néhány sort a Balatonról és annak fogasáról: „Sétáltam a pálmák és babérbokrok között és egész erőmmel kívántam, hogy az idegenek, akik a Balatonnál nyaralnak, szeressék meg a lágy, szőke, napsütött vizet... Esteledik. A telepi vendéglő fölött megjelenik a vajban sült fogas meleg parfömjé. A teremtésit neki, hát az csak jó! Nincs a világnak az a tengeri hala, amelyik versenyezhetne a balatoni fogással“...

Herman Ottó az ő klasszikus mesterművében, a Magyar Halászat Könyvében így jellemzi a balatoni fogast: „A fogassüllő... rendkívül sebes és ügyes úszó. Éppen a táplálékban való telhetetlensége hozza magával, hogy a folyóban élőknek a húsa nem olyan tiszta ízű, mint a Balaton főhaláé, mely tulnyómóan a sugár kardossal és a küszfajokkal táplálkozik... A táplálék bősége okozza azt is, hogy a balatoni hal a folyóbelinél hasasabb. Az ifjú halaknak kíméletlen pusztítása (a bérlok az apraját halzsírsütőbe vetik) oka annak, hogy a faj érezhetően megfogyott.“

Herman Ottó fent idézett véleményének, megvolt az az üdvös eredménye, hogy az 1888-i halászati törvény a fogas kímélésére, e nemes halnak legkisebb törvényes méretét 35 cm-ben állapította meg és az ivási

időszakot kíméleti időnek nyivánította. Amióta az apró bérloket a ma is működő halászati társaság váltotta fel, a Herman Ottó által panaszolt kíméletlen fogaspusztítás természetesen megszűnt, mert a hosszulejárátú bérszerződés az új vállalatnak legfőbb érdekévé tette, hogy halasvizének legnagyobb kincsét, a fogast ne pusztítsa, hanem inkább minden lehető eszközzel szaporítsa.

Sikerült is elérni, hogy a fogasállomány szépen gyarapodott. Az első 15 évben a fogas kifogott évi mennyisége az összes zsákmány 7—9%-át érte csak el, az utolsó 10 évben ez az arányszám 12-re, sőt egyik-másik évben jóval magasabbra is emelkedett.

Mivel az utóbbi évek tapasztalatai szerint a Balaton fogasa helyett és ennek neve alatt a kereskedelmi versenyben sokszor silányabb minőségű, tógazdasági eredetű, sőt még fagyasztott orosz süllőt is adtak át a fogyasztásnak: a halászati társaság márkázni kezdte a fogast. A védjegyet a berni nemzetközi iroda által bejegyeztette. A fogasvédjegy kör alakú alumínium-pomba. Minden egyes, tehát az egyadagos balatoni fogasnak is kopolyúfedelére van ráerősítve és BALATON-FOGAS dombornyomású felirat van rajta.

A fogas a Balatonban a legkedvezőbb életfeltételek között él. Evvel a szerencsés körülménnyel magyarázható a fogas ritka növekedése és húsának pompás íze.

A biológiai vizsgálatok ugyanis megállapították, hogy a hal növekedése ott a leggyorsabb és húsának izletessége is ott a legfinomabb, ahol a hal a legnagyobb bőségben és mindig megtalálja az ő kedvenc táplálékát.

Az utolsó 6—7 esztendőben sok száz fogason végeztem méréseket és gyomorvizsgálatokat, amelyekből megállapítható volt, hogy főképpen mivel táplálkozik a különféle nagyságú fogas a Balatonban. Bizonyos, hogy az apró fogasivadék a tavunkban bőségesen jelenlevő ágascsapú, evezőslábú és egyéb planktonrákokcskával él. Hogy az egyéves ivadéokban már nemcsak a hlevő, hanem a kannibáli hajlamok is ébrednek, ezt a következő megfigyelés bizonyítja

1931. júliusban egy 45 cm hosszú fogast nyitottam fel. Gyomrában egy 14 cm hosszú, frissen lenyelt, sértetlen fogashalacska-találtam. Valósággal kímálkozott a közelebbi vizsgálatra. Fel is boncoltam és benne egy már eléggé roncsolt, de jól felismerhető 4 és fél cm-es fogasivadékot leltem. Ez utóbbi két és félhónapos volt; a kis kannibál, amely lenyelte, nem egészen ötnegyedéves, a mindkettőt gyomrába fogadó 45 cm-es pedig ötödik nyárba léphetett.

(Folytatjuk.)

Az amerikai pézsmapocok fogása a soroksári Dunaág mentében.

Tegnap érkezett meg a híre annak, hogy az amerikai pézsmapocok (Fiber Zibethicus) előhadai már a tolnamegyei Paradicsompusztát is elérték és hozzákezdtek, hogy nagyszámú családjuk részére fészket készítsenek a tógazdaság töltéseiben.

Ha elgondoljuk, hogy a történelmi nevezetességű 5 darab pézsmapocok 1905-ben került Csehországba, hogy az első pézsmapocok 1915-ben jelent meg Magyarországon, méltán csodálkozhatunk, hogy ma, 1936 őszén már csaknem az egész Dunántúlt elfoglalták és valószínűleg a Kisbalaton—szekszárdi vonalat tartják megszállva.

A pézsmapocok jelenléte mindenesetre sok kárt, kellemetlenséget és bosszúságot jelent a víztulajdono-

soknak s ezért e kártékony rágcshalókat pusztítani kell.

Miután alkalmam volt a soroksári Dunaág mellett is nagy számban tanyázó pézsmapocoknak drót varsákkal való fogását láthatni, úgy érzem kötelességem, hogy az ott tapasztaltakról a „Halászat“ nyilvánossága előtt beszámoljak.

Tehát az idén tavasszal meghallottam, hogy a soroksári Dunaág mellett rengeteg a pézsmapocok, és hogy az ottani halászok igen nagy mennyiséget tudnak belőle befogni drótvarsával. Mivel a kérdés érdekelt, Oberfrank Gyula halászmester úr, a soroksári Dunaági halászati társulat három üzemszakaszának halászati bérlője jóvoltából, — melyért ezúton is hálás köszönetet mondok neki, — szétnézhettem a pézsmapocok elleni küzdelem frontján.

Oberfrank halászmester úr, készséggel elmondott és megmutatott mindent, ami a pézsmapocok fogásával és értékesítésével összefüggött. Többek között elmondotta, hogyan jött rá arra, hogy a pézsmapocokat drótvarsával lehet és kell megfogni. Ez úgy történt, hogy több ízben szomorúan tapasztalta, hogy varsái üresek és szét vannak rágva. Tehát úgy látszik egy olyan állat garázdálkodik, amely szeret a varsákban kutatni. Jó lesz egyet drótból csinálni! Csinált is, és az eredmény mi volt? Reggelre a drótvarsában hat megfulladt pézsmapocot talált. Természetesen nagy volt az öröm, hogy a varsaromboló rágcshalók megvannak és fogásukra azonnal nagyban rendezkedett be.

A vékonyerű horganyozott dróthálóból készült varsa 30 cm átmérőjű, 80—100 cm hosszú henger, melynek egyik végén a háló csúcsosra van összehúzva, míg a másikon, a szabványos alakú 8—10 cm átmérőjű bebújó nyílás van.

Oberfrank úr és halászlai tapasztalata szerint a pézsmapocok nyáron kunyhóban, télen a partokba ásott üregekben lakik. A kunyhókat (egyét láttam is) a sással borított vízfolyás kisebb tisztásain építi fel hihetetlen gyorsasággal. Ha a sás gyökereit elrágja, az megdől és a felszínen úszik. Az ilyen gyökertől megfosztott, vagy gyökerében megcsontított úszó sás, gyékény mindig a pézsmapocok jelenlétének jele. A kunyhóját az ilyen megúszott, gyökerében megsértett és más egyéb foggal aprított vízinövényből készíti össze. Egy kunyhó egy éjjel elkészül. Ennek a kunyhónak, mely a vízen úszik és mely esetleg egy-egy megmaradt ép gyékényhez, nádhoz van hozzáépítve, belsejében foglal helyet az üreg, ahol a pocok tartózkodik. Az üreg valóságban a víz színe fölött van és apróra rágott sással és nád-buzogány terméssel van telehordva, amely állítólag olyan könnyű, puha és meleg, mint a toll. A fészkek bejárása a víz alatt van, illetve a fészekből egy csatorna vezet a vízig, ahonnan azután minden irányba lehet távozni. Ezt a kunyhót a parttól 2—3, esetleg 4 méterre építi. Itt tartózkodik az egész család és megközelítésre úgy szétugranak, mintha ismernék a régi közös bakakommandót, hogy: abtreden!

Ez tehát a nyári szállás. Szülésre azonban a nőstény mindig bevonul a földalatti várába, melynek egyikét bejárata van a víz alatt, és sok szétágazó csatornával bír, melyek az üreghez vezetnek, melyben a nőstény székel. A kölykök kéthetes korukban kiköltöznek a nyári lakba: a kunyhóba. A csatornák átmérője kb. 15 cm. Miután a földet, mely az egész földalatti labirintból kijön a bejárat előtt kell elhelyeznie és ez lényegesen más színű, mint a külső, iszappal, korhadt növényekkel borított talaj, a lyuk és csapása, mely a lyuk körül

rendesen homorúra van kítaposva, a nyugodt vízbe lenézve fellelhető. Ezek a bejáratok lehetnek a part részüjében, a rézsű és a fenék találkozásában, vagy a fenéken. Minden esetben a jószemű halász szemét sapkájával beárnyékolva, a csapást és így a lyukat fellelheti, ahová a drótból készült varsáját kell felállítania. A varsákat szokták melléjevert két karóhoz is kötni, de használják anélkül is, amikor a varsa száját a kormánylapáttal az iszapba nyomják.

A felállításnál csak az a fontos, hogy a drótvarsa szájával a lyuk száját teljesen elfedje, hogy az állat ne tudjon mellette kibújni. Csalétek a varsába nem kell.

Mielőtt az értékesítésre áttérnék, el kell még mondanom, hogy nyáron a pézsmapocot nem lehet az ilyen varsával fogni, hanem lényegesen nagyobbat kell alkalmazni, mert amint fentebb említettük, ilyenkor nyári palotájában tartózkodik. A varsa átmérője 1 m, hossza 170 m. Egy kétfenekű dob, melynek mindkét felén van varsanyílás. A varsa szárnyas. A kunyhó két ellentett oldalán elhelyezett két varsa szárnyai a kunyhót csaknem körülölelik.

Értékesítésük állítólag igen egyszerű, mert a szűcsök igen szívesen veszik. A sötét színűt jobban szeretik, mint a vörös színűt. Október 15-től február végéig, március közepéig lehet fogni. A hibátlanul lenyúzott bőrért ilyenkor 2:50 sőt 2:80 P-t is adnak. Állítólag megvesznek akármennyit. A nyúzás úgy történik, mint ahogy az a „Halászat“ 1935. évi utolsó számában le van írva. Az állatot két hátsó lábánál fogva nyúzás céljára felakasztják. A négy végtagon izületben átvágják a bőrt és a farkat levágják. A végbélben és a hátsó lábakon keresztül egy keresztvágást tesznek és a bőrt egészben, de kifordítva a fejen keresztül lehúzzák. A bőrt így fordítva a szárító deszkákra felhúzzák és megszárazítják. A halásznak a dög pézsmapocot kell beszállítani, (a varsában megfullad) megnyúzni nem kell. A nyúzást külön ember végzi. Egy nyúzó 70—80 bőrt tud naponta lehúzni. Húsát a kutyáknak adják.

Egy nagyon érdekes jelenséget kell még megemlíteni. A múlt télen, amint az ottani halászok mondták, csak hím állatot fogtak, nőstényt egyetlen egyet sem. Úgy látszik télen csak a hím szerzi be az ételmezt, a nőstény nem igen mozdul ki üregéből.

Végül megemlítem még, hogy az ottaniak megfigyelése szerint télen, mikor a víz befagy, a kunyhó az éléskamra szerepét játssza. A téli szállásból a jég színe fölé egy újabb csatorna készül és a kunyhó anyaga szépen elérhető és fellelhető.

Hogy eszi-e a halat, arra nézve Oberfrank úr kísérletet végzett. Élő pézsmapocot tartott és táplált otthon. Evett az mindent, gyökeret, kenyeret, szalámit, stb., stb., de ha naphalat dobtak be neki, azt legelőször fogyasztotta el.

Kártevésai közül a legérdekesebb, hogy az érett csöví kukorica szárát elrágja és a lefordult növény termését vígan elfogyasztja. A vízpartok mentén ültetett gyümölcsfák közül különösen az almafák gyökerét kedveli és ezeket a fákat tönkre is teszi.

A halakkal szemben a fő kártevése az, hogy jelenlétével azokat a területről elűzi.

A fogása nem mindig sikerül. Egyszer gyönyörűen megy, egy varsában 7—8 is van, egy lyukból 16-ot is kifognak, másszor pedig rossz az idő és a varsák üresek. E jelenség okát adni nem tudják.

Mint fentiekből látható a legfontosabb az, hogy a pocok jelenlétét, illetve hollétét pontosan megállapítsuk. Amint a bejáró lyukát megtaláltuk, a nehezebbjén már túlvagyunk, mert a varsák helyes felállítása esetében a fogás majdnem mindig sikerül. *H.*

ÚJDONSÁGOK — VEGYESEK.

Dr. Udvardy Jenő †

Nagy veszteség érte Csonkamagyarország haltenyésztésének leggyengébben kultivált ágazatát, a pisztrángtenyésztést. Udvardy Jenő dr., a sopron-kőhidai Országos Fegyintézet igazgatója október hó 9-én Budapesten 56 éves korában váratlanul elhunyt. Út-törő munkát végzett. A fegyház területéhez tartozó helyen, a Fertőbe ömlő patak vizének felhasználásával a semmiből egy igen szép, mintaszerűen kezelt pisztrángtenyésztő tógazdaságot létesített, mely annyira felvirágozott, hogy néhány év óta már Budapestre szállított élő pisztrángokat. Lapunk az üzemet annak idején ismertette, melyet megteremtője azóta is tovább fejlesztett, s nagy pisztrángjaival a tenyészállatkiállítás halászati csoportjában is általános feltűnést keltett. A boldogult, jogász létére igen nagy ambícióval a pisztrángtenyésztés elsőrendű szakemberévé képzezte ki magát, s ezzel, valamint szeretetreméltó egyéniségével kiérdemelte a magyar haltenyésztő körök legteljesebb elismerését.

Temetése Budapesten október hó 13-án volt a rákoskereszturi róm. kath. temető halottasházából, nagy részvét mellett. Az elhunytat özvegye, jogszigorló fia, két leánya és nagyszámú rokonság gyászolja. Emlékét mi is kegyelettel megőrizzük, de őrizi azt az általa létesített pisztrángos tógazdaság is, mely reméljük továbbra is jó kezekben fog működni. *U.*

Halálozás. Mély megilletődéssel közöljük olvasóinkkal, hogy *id. Szomjas Gusztáv* földbirtokos, ny. főispán a Tiszaeszlár-Takta-köz-Tiszadada halászati társulat hosszú éveken át volt érdemdús és közszeretben álló alelnök-igazgatója 66 éves korában Nyiregyházaán meghalt.

Mindenkor nagy szeretettel és hozzáértéssel foglalkozott a nyíltvízi halászat életbevágó problémáival, melyeknek érdekében nem egyszer tollat is ragadott.

Az elhunytat október 22-én Lajostanyárról temették nagy és őszinte részvét mellett.

Haljelölések a Velencei tavon. Az idén március hó 16-án Pákozdon, és március 27-én Velencén pontyvadékok behelyezés volt, mely alkalmakkor a tógazdasági származású nemespontyok növekedésének megállapítása végett haljelölések történtek. Pákozdon a csóri tógazdaságból való, részben már háromnyaras, igen sovány pontyokból* 40 darabot, Velencén pedig a részben már kétnyaras, jól táplált és jó formájú maisai pontyokból 43 darabot jelöltünk meg.

Tóth Kálmán úr, a Velencei halgazdaság vezetője mostanában közölte a megjelölt halak újrafogására vonatkozó eredményeket. Ezek szerint augusztus hó 10-ig 12 darab megjelölt pontyok állapotották meg az újrafogási és növekedési adatait, melyek a következő kimutatásban vannak feltüntetve:

Sorszám	Haljelszám	Pikkelyzet	A jelzés és a bebocsátás helye és napja	Az újrafogás idején		Az újrafogás helye és napja
				A jelzés idején: hosszúság cm-ben	Az újrafogás idején: hossz. cm-ben / súly kg.	
1	3921	szabályos	Pákozod, 1936. III. 16.	26	31 0.50	Pákozod, 1936. VI. 15.
2	3910	"	"	23	32 0.50	" " " 25.
3	3923	"	"	24	35 0.60	Velence, " " 26.
4	3922	"	"	23	35 0.70	" " VII. 4.
5	3903	"	"	24	35 0.70	" " " 9.
6	3904	"	"	27	36 0.90	Agárd, " " 12.
7	3935	tükrös	"	22	35 0.70	Pákozod, " " 26.
8	3936	"	"	22	35 0.60	Agárd, " VIII. 10.
9	3918	"	"	27	36 0.75	Velence, " " 10.
10	3791	szabályos	Velence, III. 27.	25	32 0.70	" " VI. 22.
11	3709	"	"	23	? 0.82	" " VII. 10.
12	3783	"	"	25	35 0.75	Sukoró, " " 26.

* Ezek soványságának oka a csóri teletetőknek télen is meleg forrásból származó tápláló vize.

A kimutatásból látható, hogy a Velencei tóban a sovány visszamaradt csóri pontyok is meglepően gyors növekedésnek indultak, s nagy részük kb. 4 hónap alatt fél kilogrammnál is többet növekedett. Egy esztendő alatt ilyenformán valószínű, hogy 0.80—1.00 kg-os növekedések nemes pontyoknál a Velencei tó természetes táplálékán nem tartoznak a ritkaságok közé.

A megjelölt pontyokat — 3 kivétellel — a méretek megállapítása után a Velencei tóba visszabocsátottak. Egyik, mely a 3935. sz. jelet viselte, két héten belül háromszor is kezébe került a fenékhoroggal dolgozó halásznak, ugyanazon a helyen, annak ellenére, hogy a visszabocsátás mind a háromszor a fogás helyétől megkezdhető távolságban történt.

Ilyen formán a kimutatásban szereplő pontyokról még esetleg a jövőben is kaphatunk híreket.

A jelöléseket egyébként alkalomadtán folytatni fogjuk.

Dr U. E.

Eladó halivadék.

Mai napig az országos halászati felügyelőséggel a következő tógazdaságok közölték eladó halivadékukat:

1. Gosztonyi Mihály tógazdasága. Bárdibükk.

Eladó: 3000 drb 10—15 dgr-os harcsaivadék.

2. Baromfitenyésztő kísérleti tangazdaság. Gödöllő.

Eladó: 12—14 q. 3 dgr. átl. súlyú egynyaras nemes pontyvadékok.

A szíves érdeklődőket felkérjük, hogy felvilágosításért egyenesen a megadott címhez forduljanak. *H.*

TÁRSULATOK — EGYESÜLETEK.

A Marcali halászati társulat. f. évi október hó 24-én a győri városházán tartotta évi rendes közgyűlését melyen dr. Altmann István főjegyző elnökölt.

A közgyűlés elhatározta hogy az okszerű halgazdálkodás lehetővé tétele végett szükséges holt Marcali torkolati zsilip belső záróablait megcsináltatja és ennek, valamint az 1937 évi társulati költségek fedezésére 4119 pengőt tartalékol. Az előző években összegyűjtött vagyonnak a tartalékolás után fennmaradó részét 3200 pengőt a halászati jogosultak között rendelte kiosztani.

Elhatározta még a közgyűlés hogy a Páudza ér torkolatához halrácsot építtet, mellyel a holtágban termelt halainak a Páudza érbe való kiúszását fogja megakadályozni.

H.

KÜLFÖLDI LAPSZEMLE.

Előzetes jelentés az állító halászat hálóival való halászatra vonatkozó vizsgálat eredményeiről. — dr. Elster H. J.-tól. A bódeni halászok a méreten alúli kékmarénák (Blaufelchen) és pisztrángok fogását akarván megakadályozni a 40 mm-nél kisebb szemmagyságú lebegő háló fajták eltiltását követelték. 1934 júliusában a követelés törvényté lett, mely ellen azonban a bajor és osztrák halászok hevesen tiltakoztak. A vita eldöntésére, — dr. Elster ajánlatára, — újra megengedték egyeseknek a szűkszemű lebegő hálók használatát, azonban most már csak ellenőrzés mellett. Az engedéllyel bíró halászok csak bizonyos napokon halászhattak, amikor a fogási eredményt felügyelők vették számba és az eredményt a langenargeni Tó Kutató Intézetnek küldötték be feldolgozás végett.

Végleges eredmény csak 1936. év végére várható. Addig is annyit meglehet állapítani, hogy a szűkszemű lebegő hálókkal való halászat veszélyességi foka vidékenkint, azaz a vízviszonyok szerint nagyon változik.

(Schweizerische Fischerei Zeitung No 18.) *H.*

Ólom nélkül is kell halat fogni. A szükséges takarékos-ságra való tekintettel a nem nemes fémek felhasználását ellenőrző szerv a hálógyárak részére szükséges ólommentesség kiadását megtagadta. A halászoknak és gyáraknak így más nehezék után kell nézni. A természetes köveken kívül nagyobb hálónál szóbajöhetnek a cement, — beton és préselt salak kövek. A kisebb hálónál nem rozsdásodó cink darabok is használhatók.

(Allgemeine Fischerei Zeitung No 18.) *H.*

KÖNYVISMERTETÉS.

Egy akvarista tengeri gyűjtőkirándulása. Írta bácszentiváyi Michailovits György ny. huszárkapitány. 8 oldal 3 képpel. Különlenyomat „A Tenger” 1936 évi I-VI. füzetéből. Budapest.

Szerző a legjobb magyar akvaristák egyike, aki nemcsak a hazai és exotikus édesvízi halak tenyésztése de tengeri lények akváriumban való tartása terén is igen szép sikereket könyvelhet el. Budapesti lakása valóságos édesvízi és tengeri biológiai állomás, melyet nagy élvezettel volt alkalma megtekinteni e sorok írójának.

Michailovits most igen vonzóan írta le ebben az értekezésében a két év előtti tengeri gyűjtőkirándulását. A trieszti új akváriumról, a rovignoi biológiai állomásról, s ezen intézet közreműködésével végzett gyűjtésének eredményeiről számol be, azokról a tengeri lényekről melyeket alkalmasságuk szerint élve hazahoznia és részben évekg életben tartania is sikerült.

Mesterséges tengervízben, megfelelő szakszerű ápolás mellett igen szép látványt nyújtanak a tengerből Budapestre átplántált állatok és növények a tudós huszártiszt lakásán.

U.

Árjegyzés. A Halbizományi és Halértékesítő rt. és a Zimmer Ferenc halkereskedelmi rt.-tól nyert értesítés szerint október hó folyamán a nagybani halárak kilogrammonként a következők voltak:

Édesvízi élőponty...	nagy	1:40—1:60 P
	közép	1:00—1:40 "
	kicsi	0:90—1:00 "
Édesvízi jegeltponty		0:70—1:20 "
Balatoni fogassüllő	I. oszt.	5:80 "
	II. "	3:80 "
	III. "	3:40 "
	IV. "	3:10 "
Dunai süllő	I. oszt.	5:00—5:50 "
	II. "	2:80—4:00 "
	III. "	2:40—3:20 "
	IV. "	2:20—2:80 "
Kösüllő		1:10—1:60 "
Harcsa nagy		3:20—3:60 "
Harcsa kicsi		2:00—3:00 "
Csuka		0:90—1:60 "
Compó		1:00 "
Márna		0:90—1:30 "
Kecsege		1:30—3:20 "
Ón		0:50—0:80 "
Balatoni keszeg		0:30—0:40 "
Fehérhal		0:35—0:45 "

Forgalom vontatott, irányzat lanyha.

A lap kiadásáért felelős: Dr Unger Emil.

HALBIZOMÁNYI

ÉS HALÉRTÉKESÍTŐ RT.

HALNAGYKERESKEDÉS

Levélcím: Budapest 4., Postafiók 271.

BUDAPEST,

Telep és iroda:
IX., CSARNOK TER 5.

Elárúsítóhely:

IX., Közp. vásárcsarnok,

Központi iroda:

V., József tér 8.

Telefon: 180—9—22.

TELEFONSZÁM

Nappal: 185—6—36.

Éjjel: 157—3—26.

Szál. oszt.: 168—7—16.

Megvesszük tógazdaságok egész haltermését, szállítunk a Magyar Tógazdaságok rt. kezelésében levő tógazdaságokból elsőrendű gyorsnövésű cseh, bajor egy- és kétnyaras pontyokat, anyapontyokat s minden más tenyészhalat, megtermékenyített fogassüllőikrát valamint etetési üzemre berendezett tógazdaságok részére különféle haltakarmányt. —

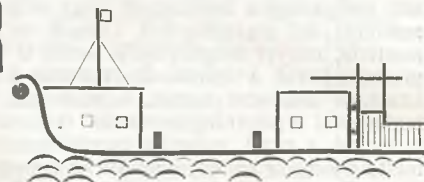
MAGYAR TÓGAZDASÁGOK RT.

Több mint 6000 kat. hold terjedelmű tógazdaságaiból szállít tenyésztésre nemestörzsű egy- és kétnyaras pontyot, pontyanyákat, harcsa-, fogassüllő-ikrát a következő helyekről: Balatonföldvár, Bia, Bicske, Gelej, Hortobágy, Iszkaszentgyörgy, Mike, Nagyláng, Órspusztá, Pelérd, Sárd, Sáregres, Sárszentmiklós, Somogy-szentmiklós, Szabadbattyán, Tápiószecső, Tüsképusztáról és Varászlóról. —

TELEFON: BUDAPEST, V., JÓZSEF TÉR 8.
180—9—22 LEVÉLCÍM: BUDAPEST 4., PÓSTAFIÓK 271

ZIMMER FERENC

Halkereskedelmi Rt.

Veszünk és eladunk bármily mennyiségű élő- és jegelthalat.

Központi telep: IX., Gönczy Pál u. 4. T.: 185-4-48.

Fiókházak: IX., Központi vásárcs. T.: 185-4-48.

V., gr. Tisza István u. 10. T.: 181-6-79.

VII., Garay téri vásárcs. T.: 130-4-48.

Iroda: VIII., Horánszky utca 19. T.: 135-3-39.

Budapest.

puha inség és kötél, hátófonál, parafa-alattság, rebzsinór minden mennyiségben kapható

Halászháló

ADÁM MIKSA RT.-nál Budapest.

Főüzlet: IV., Ferenc József rakpart 6—7. szám. Telefon: 184—3—10

A Ferenc József hid és Erzsébet hid között.

Fiókház: VII. kerület, Thököly-út 16. szám. — Telefon: 1-85-9-65

A Keleti pályaudvar ind. oldalával szemközt.

BARTA LIPÓTNÉ HALKERESKEDŐ

TELEFON

Iroda: 185—0—71.

Üzlet: 185—5—84.

BUDAPEST, IX., KÖZP. VÁSÁRCSARNOK.